

Tørvevej

Fensmark

NÆM 2000:119

Næstved Museum 2001

Tørvevej/Røjlevej Fensmark

NÆM 2000:119 (nord)

RESUMÉ

Ved den arkæologisk prøveundersøgelse af område C og D i lokalplan nr. F.24.2. Holmegaard Kommune fremkom ingen spor efter aktiviteter på stedet før moderne tid. Selv moderne drængrøfter var der få af, og kun én med drænrør. Der var 2-3 dyregange pr. søgegrøft og enkelte spor efter opløjede sten. Eneste anlæg var en udateret enkelt grube i søgegrøft 13, 12 meter fra nordenden af søgegrøften.

Sted nr. 05.07.03
Fensmark Sogn
Tybjerg Herred
Storstrøms amt (tidligere Præstø amt)
4-cm kort: 1512 IV SV

INDHOLD:

Forhistorie
Topografi
Metode
Forløb
Beskrivelse af søgegrøfter
Resumé

BILAG:

1. Kort over Fensmark by med indtegnning af det undersøgte område
2. Kortbilag fra lokalplan F.24.2. med område C + D
3. Plan over de 14 søgegrøfters placering, skitse

FORHISTORIE

Lokalplan F.24.1 område A syd for Røjlevej i den nordøstlige del af Fensmark blev prøvegravet i januar 2001 (se rapport NÆM 2000:119, Tørvevej - område A). Der blev herved fundet spredte, udaterede gruber. Et ældrecenter er nu under opførelse på stedet. Dette byggeri er grunden til, at en del af nærværende NÆM 2000:119 nord prøvegravning ikke kunne gennemføres, idet en skurvognsby (anlagt på et 4 meter tykt lag stabilgrus), et jorddepot og en igangværende nedlæggelse af fjernvarmeledning afskar hele lokalplanens område C-vest og den vestligste del af C-øst.

TOPOGRAFI

Arealet fremstår som en nordvendt skråning med et jævnt fald mod nord og vest, afsluttende med Holmegaards Mose mod nordvest. Midt på denne skråning findes et lille plateau, svarende til lokalplanens område D. Fra plateauet er et brat fald mod nord, knap så bratte fald mod syd og vest og et kun let fald mod øst (mod Tørvevej). Højdeforskellene er angivet på bilag 3 med tynde streger. Undergrundsmaterialet er på arealets østlige og sydlige del gulorange ler. I nordvest hjørnet er fint lyst sand. Her imellem (på plateauet) er gulbrunt grus.

METODE

Prøveundersøgelsen bestod i udlægning af knap 2 meter brede søgegrøfter med 20-40 meters mellemrum. Søgegrøfternes orientering var NØ-SV.

FORLØB

I udgravningen deltog arkæolog Henriette Rensbro og rendegraver fra entreprenør Jens Erik Pedersen ved maskinfører Kim. Maskinen var bestilt og betalt af kommunen. Ansvarlig leder var Thomas Roland, Næstved Museum.

De 14 søgegrøfter blev gravet mandag, tirsdag og torsdag indtil kl. 10 (onsdag blev der ikke arbejdet). Resten af torsdagen blev grøfterne opmålt, de to ødelagte drænrør (langs Tørvevej) repareret og det blev påbegyndt at dække søgegrøfterne til (uge 40 2001). Skurvognsfaciliteter blev venligst stillet til rådighed af SKANSKA i den ovenfor omtalte skurby.

Den igangværende nedlæggelse af fjernvarmeledning på arealet var til stor gene for prøvegravningen, idet den afskar den sydvestligste del af arealet fra prøvegravning. Endvidere var grøften p.gr.a. sin placering i terrænet fuld af vand og derfor ikke kunne dækkes til, hvilket man forsøgte at afhjælpe ved at pumpe vandet halvvejs opad bakken mod nord, hvorfra det løb tilbage mod syd og undervejs til fjernvarmegrøften fyldte vores søgegrøfter og gennemvædede overjorden, så den blev til mudderælde!. Fordi der ivotrigt ikke blev fundet kulturspor på stedet, blev der ikke klaget til fjernvarmeværket.

RESUMÉ

Der var ingen spor efter aktiviteter på stedet før moderne tid. Selv moderne drængrøfter var der få af, og kun én med drænrør. Der var 2-3 dyregange pr. søgegrøft og enkelte spor efter opløjede sten. Eneste anlæg var en udateret enkelt grube (eller bred NV-SØ orienteret grøft) i søgegrøft 13, 12 meter fra nordenden af søgegrøften. Siderne var let skrånende og bunden flad. Fyldet en homogen blanding af overjord og grus fra undergrunden. Et løsfund fra søgegrøft 4, et udateret, rødbrændt sideskår med indvendig klar blyglasur er kasseret.

